

بررسی نظرات مشمولین آموزش مداوم علوم پزشکی تبریز در خصوص برگزاری برنامه‌ها به روش الکترونیکی در سال ۱۳۸۸

حبيب ا... قمی^{۱*}، علیرضا زادگان^۲
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه تبریز

مقاله اصلی

۱- کارشناس ارزشیابی آموزشی

۲- کارشناس ارشد امور آموزشی

*تبریز، خیابان دانشگاه، روبروی بیمارستان شهید مدنی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

تلفن: ۰۳۳۶۲۷۰۰ ۴۱۱ ۹۸+

دورنگار: ۰۳۳۵۷۱۳۸ ۴۱۱ ۹۸+

Email: habibollahghomi6@gmail.com

چکیده:

مقدمه: ترویج آموزش مداوم علوم پزشکی با استفاده از روش یادگیری الکترونیکی می‌تواند محدودیت‌های زمانی و مکانی آموزش مداوم را برطرف نماید. این مطالعه با هدف بررسی نظرات مشمولین برنامه‌های آموزش مداوم درباره برگزاری برنامه‌ها به روش الکترونیکی انجام شد.
روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی و بصورت مقطعی پیمایشی است. جمع‌آوری داده‌ها از طریق ۴۵۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده و حضوری در بین مشمولین برنامه‌های آموزش مداوم علوم پزشکی تبریز در سال ۸۸-۸۹ انجام گرفته که به تعداد ۳۱۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد. داده‌ها با استفاده از برنامه نرم‌افزاری SPSS و مقیاس لیکرت (کم=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج با میانگین و اولویت‌بندی از مقیاس چهار در قالب ۱۴ میانگین بدست آمدند. طبق نظر مشمولین آموزش مداوم تبریز، برگزاری برنامه‌های آموزش مداوم، به ترتیب در استفاده موثر از وقت، به روز کردن معلومات و ارتقاء دانش مشمولین، و در ارائه مطالب جدید موفق بوده است. شناخت مشمولین از برنامه‌های آموزش مداوم الکترونیکی کم‌ترین امتیاز را به دست آورد.

نتیجه گیری: با در نظر گرفتن شناخت کم مشمولین از یادگیری الکترونیکی، بایستی فعالیت‌های بیشتری از طریق متولیان یادگیری الکترونیکی درخصوص معرفی بهینه این روش صورت پذیرد.

واژه‌های کلیدی: یادگیری الکترونیکی، آموزش مجازی و آموزش مداوم پزشکی

مقدمه

تحولات شگرف و روزافزون در زمینه‌های مختلف آموزشی و نیاز فزاینده جوامع بشری به یادگیری و حرکت به سوی جهانی شدن موجب شکل‌گیری روش‌های نوین آموزشی شده‌اند. یکی از شیوه‌های برجسته آموزشی که می‌تواند محدودیت‌های زمانی و مکانی آموزش، به خصوص آموزش مداوم علوم پزشکی، را برطرف نماید، یادگیری الکترونیکی است. سالیانست که دانشگاه‌های علوم پزشکی کشورهای پیشرفته به شکل گسترده‌ای از این شیوه بهره می‌برند، ولی در ایران نسبت به پیشرفت‌های چشمگیر در سایر زمینه‌ها هنوز جای خود را باز نکرده است. با ترویج این روش و مرتفع کردن موانع گوناگون از پیش روی مشمولین محترم آموزش مداوم علوم پزشکی کشور می‌توان طیف گسترده‌ای از آنها را تحت پوشش قرار داد، کما اینکه خوشبختانه در بعضی از دانشگاه‌ها به این مهم جامه عمل پوشانده شده است. بنابراین، برای نیل به این هدف مهم نیاز به بررسی نظرات مشمولین برنامه‌های آموزش مداوم داریم. مطالعات مشابهی در رابطه با یادگیری الکترونیکی انجام گرفته که در دومین همایش کاربرد یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی ارائه شده است: ۱- نظرسنجی از اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل در مورد یادگیری الکترونیکی (دکتر ایمان جهانیان) ۲- اهمیت کاربرد آموزش الکترونیکی در برنامه‌های آموزشی از دیدگاه دانش‌آموختگان رشته داروسازی دانشگاه جندی‌شاپور اهواز (دکتر مهین دیانت)، که مطالعه حاضر هم جامعه آماری بیشتری دارد و هم از نظر مخاطبین مورد نظرسنجی با این مطالعات متفاوت است، در این مطالعه اطلاعات و نتایج جدیدتر و جامع‌تری ارائه شده است.

روش بررسی

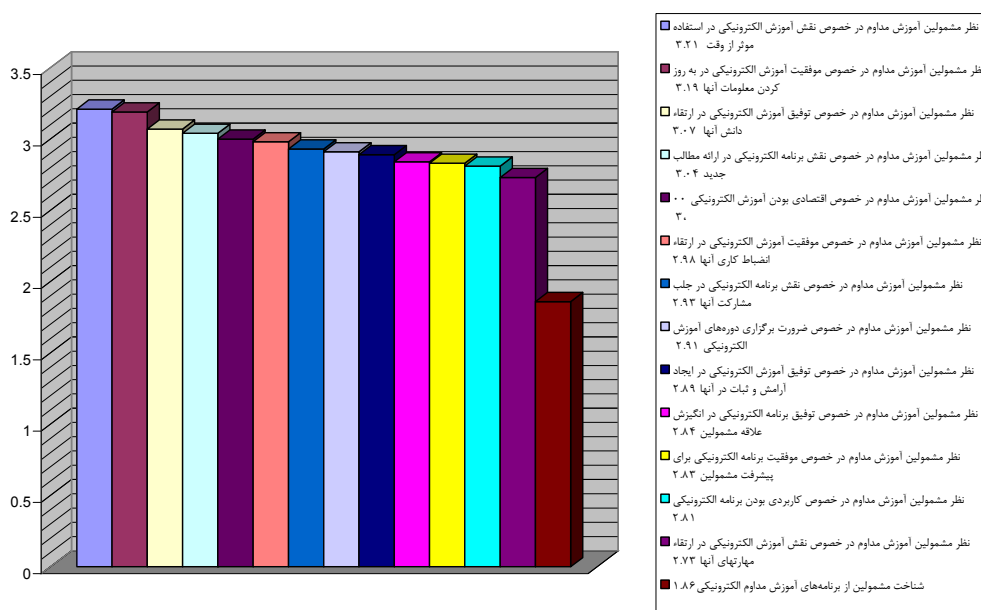
مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی^{۴۸} و بصورت مقطعی^{۴۹} پیمایشی است. جمع‌آوری داده‌ها از طریق ۴۵۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده و حضوری در بین مشمولین برنامه‌های آموزش مداوم علوم پزشکی تبریز در سال ۸۹-۸۸ انجام گرفته که به تعداد ۳۱۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد، داده‌ها با استفاده از برنامه نرم‌افزاری^{۵۰} SPSS و مقیاس لیکرت^{۵۱} (کم=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. روایی^{۵۲} ظاهری و محتوی و اعتبار پرسشنامه به تایید استادان و کارشناسان صاحب‌نظر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تبریز رسیده است و پایایی مطالعه براساس آزمون آلفای کرونباخ^{۵۳} ۰/۸۰۴ می‌باشد.

با عنایت به اینکه مقدار شاخص آلفای کرونباخ بین صفر و یک در نوسان است و وضعیت مطلوب هنگامی است که مقدار این شاخص نزدیک به یک باشد، لذا پایایی^{۵۴} مطالعه حاضر رضایتبخش است.

یافته‌ها

بررسی نظرات مشمولین قانون آموزش مداوم علوم پزشکی تبریز از طریق پرسشنامه، در قالب چهارده سوال انجام گرفت. نتایج در نمودار ۱ نمایش داده شده‌اند. پس از پردازش داده‌ها، نتایج با میانگین توزیع فراوانی مطلق و اولویت‌بندی به شرح زیر از مقیاس چهار بدست آمدند: ۱- نظر مشمولین قانون آموزش مداوم در خصوص نقش آموزش الکترونیکی در استفاده موثر از وقت ۳/۲۱، ۲- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص موفقیت آموزش الکترونیکی در ارتقاء دانش آنها ۳/۰۷، ۳- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص نقش برنامه الکترونیکی در ارائه مطالب جدید ۳/۰۴، ۴- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص اقتصادی بودن آموزش الکترونیکی ۳/۰، ۵- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص موفقیت آموزش الکترونیکی در ارتقاء انضباط کاری آنها ۲/۹۸، ۶- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص نقش برنامه الکترونیکی در جلب مشارکت آنها ۲/۹۳، ۷- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص ضرورت برگزاری دوره‌های آموزش الکترونیکی ۲/۹۱، ۸- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص توفیق آموزش الکترونیکی در ایجاد آرایش و ثبات در آنها ۲/۸۹، ۹- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص توفیق برنامه الکترونیکی در انگیزش علاقه مشمولین ۲/۸۲، ۱۰- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص موفقیت برنامه الکترونیکی برای پیشرفت مشمولین ۲/۸۳، ۱۱- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص کاربردی بودن برنامه الکترونیکی ۲/۸۱، ۱۲- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص نقش آموزش الکترونیکی در ارتقاء مهارت‌های آنها ۲/۷۲، ۱۳- شناخت مشمولین از برنامه‌های آموزش مداوم الکترونیکی ۱/۸۶.

نمودار ۱- نظرات مشمولین قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی تبریز (یادگیری الکترونیکی)، ۱۳۸۸

47-Analytical descriptive

48- Sectional studies

49- Statistical package for the social sciences (نرم‌افزار آماری برای علوم اجتماعی)

50- Likert Scale

51- Validity

52-Cronbach` alpha

53-Reliability

بحث و نتیجه گیری

با عنایت به نظرات مشمولین قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی تبریز، یادگیری الکترونیکی در استفاده موثر از زمان و به روز کردن معلومات آنها نقش بیشترین دارد و آشنایی آنها با یادگیری الکترونیکی کمترین اندازه را به خود اختصاص داده است، در ضمن نقش یادگیری الکترونیکی در ارتقای مهارت‌های مشمولین اندازه کمتری نسبت به ده مورد میانی (موارد ۳ تا ۱۲) دارد. همانطوری که در نمودار پیوستی مشخص است: در ده ستون میانی نمودار بلندی ستون‌ها به همدیگر نزدیک‌تر است و این نشان می‌دهد که مشمولین نسبت به موضوعات مطرح شده در این ستون‌ها دارای طرز تفکر تقریباً یکسانی هستند. بنابراین، با در نظر گرفتن شناخت کم مشمولین از یادگیری الکترونیکی، بایستی فعالیت‌های بیشتری از طریق متولیان یادگیری الکترونیکی در خصوص معرفی بهینه این روش صورت پذیرد.

در خصوص توفیق آموزش الکترونیکی در ارتقاء دانش آنها ۳/۰۷، ۴- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص نقش برنامه الکترونیکی در ارائه مطالب جدید ۳/۰۴، ۵- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص اقتصادی بودن آموزش الکترونیکی ۳/۰۰، ۶- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص موفقیت آموزش الکترونیکی در ارتقاء انضباط کاری آنها ۲/۹۸، ۷- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص نقش برنامه الکترونیکی در جلب مشارکت آنها ۲/۹۳، ۸- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص ضرورت برگزاری دوره‌های آموزش الکترونیکی ۲/۹۱، ۹- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص توفیق آموزش الکترونیکی در ایجاد آرامش و ثبات در آنها ۲/۸۹، ۱۰- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص توفیق برنامه الکترونیکی در انگیزش علاقه مشمولین ۲/۸۴، ۱۱- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص موفقیت برنامه الکترونیکی برای پیشرفت مشمولین ۲/۸۳، ۱۲- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص کاربردی بودن برنامه الکترونیکی ۲/۸۱، ۱۳- نظر مشمولین آموزش مداوم در خصوص نقش آموزش الکترونیکی در ارتقاء مهارت‌های آنها ۲/۷۳، ۱۴- شناخت مشمولین از برنامه‌های آموزش مداوم الکترونیکی ۱/۸۶.

References:

1. Navabi N, Jahanian I, Javanian M. Surveying the ideas of faculty members of Babol University of Medical Sciences about electronic learning. Proceedings of the 2nd Conference of E- learning in Medical Education; 2009 Jan 28-29; Tehran, Iran. Tehran: Thehran University of Medical Sciences; 2009. P. 85-86.
2. Dianat M, Sayyah M. Comparison of e-learning and traditional training methods from the perspective of medical graduates. Proceedings of the 2nd Conference of E- learning in Medical Education; 2009 Jan 28-29; Tehran, Iran. Tehran: Thehran University of Medical Sciences; 2009. P. 99.
3. Coakes SJ, Steed LG. SPSS: Analysis without Anguish Using Spss Version 14.0 for Windows. Singapore; John Wiley & Sons Inc; 1997.